

The Relationship Between Strategic Leadership and Learning Organization of Schools under the Office of the Private Education Commission in Lom Kao District, Phetchabun

Ploypailin Wannachit¹ Phattarapong Khokthong¹ Panupong Prommin^{1*} Phuriphan Lamoonthan¹
Yothin Thosayothin¹ and Sathiraporn Chaowachai²

¹ Student of Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

² Assistant Professor of Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: panupongprommin@gmail.com

ABSTRACT

The purposes of the research were to (1) study the strategic leadership of educational institution administrators, (2) study being a learning organization of the school, and (3) study the relationship between strategic leadership and being a learning organization for the school under the Office of the Private Education Commission in Lom Kao District, Phetchabun. The sample group consisted of three including directors of Buranawitthaya School, Suphapittaya School and Narathip Pittaya School. The sample was defined by selecting a specific sample and 67 teachers from the Office of the Private Education Commission in Lom Kao District, Phetchabun, for academic year 2023. The sample was determined using Krejcie and Morgan's ready-made charts and methodologies were used to determine the sample size. The sample was obtained using a random sampling method stratified by school. The results showed that the overall level of strategic leadership of school administrators under the Office of the Private Education Commission in Lom Kao District, Phetchabun, was at a high level. Furthermore, the study demonstrated that the strategic leadership of school administrators under the office of the private education commission was at a high level in every aspect. The overall level of being the learning organization of schools under the Office of the Private Education Commission in Lom Kao District, Phetchabun was at a high level. In addition, the study also revealed that it was also at a high level for each aspect in terms of being a learning organization. Strategic leadership showed a moderate correlation with the learning organization, with a correlation coefficient of 0.720 at 0.01 of the statistically significant level.

Keywords: Strategic Leadership, Learning Organization, The Office of The Private Education Commission

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

พลอยไพลิน วรรณจิตร¹ ภัทรพงษ์ โคกทอง¹ ภาณุพงศ์ พรหมมินทร์^{1*} ภูริพันธุ์ ลมูลพันธ์¹ โยธิน ทศโยธิน¹
และ สติรพร เขาวนชัย²

¹ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ประเทศไทย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: panupongprommin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบูรณวิทยา ผู้อำนวยการเรียนอนุบาลสุภาพพิทยา ผู้อำนวยการเรียนนราทิพย์พิทยา จำนวน 3 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเจาะจง และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 67 คน และวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้นตามโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.720$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, องค์การแห่งการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

© 2024 JAE: Journal of Applied Education

บทนำ

เมื่อโลกก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษแห่งการเชื่อมโยงประเทศต่างๆ ให้ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ทำให้ประเทศต่างๆ ได้ก้าวสู่ระบบหนึ่งเดียวกันตามที่เรียกว่าโลกาภิวัตน์ (Globalization) นับได้ว่าเป็นกระแสหลักของโลกแห่งยุคปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่เต็มไปด้วยพลวัต แห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจสังคม การเมืองกระแสโลกาภิวัตน์นี้จึงส่งผลให้ ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็น ระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การจัดการศึกษาเพื่ออารยกระดับคุณภาพ การศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ผู้สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะ ที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถกำหนดทิศทางขององค์กรเพื่อสร้างและ

พัฒนา องค์การให้มีคุณภาพและเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการแรงงานที่มีความรู้ในวิชาแกนหลักและทักษะที่สำคัญต่อการประกอบอาชีพ

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถกำหนดทิศทางขององค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่ง DuBrin (1998) กล่าวว่า ผู้นำต้องมีความคิดความเข้าใจระดับสูงสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ได้ มีความคาดหวังและ สร้างโอกาสสำหรับอนาคต รวมถึงการมีความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง กำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ให้กับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ วิรันทรรัตน์ เสือจอย (2564) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และเป็นผู้นำที่แสดงออกในการพัฒนาองค์การในเชิงกลยุทธ์ มีการคาดการณ์และมีมุมมองระยะยาวเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถประเมินและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม รวมทั้งเป็นผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อให้ องค์การสามารถพัฒนาอย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน

การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ คือการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันภายในระหว่างบุคลากร สนับสนุนให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่ง Senge (1990) กล่าวว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่บุคลากรเรียนรู้ที่จะขยายขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานตามความปรารถนาของพวกเขาเป็นองค์การที่มีสิ่งใหม่ๆ และมีการขยายขอบเขตของแบบแผนของการคิดที่จะให้ ความรู้เป็นองค์การที่มีการสร้างความใฝ่ฝันร่วมกันได้อย่างอิสระ และเป็นองค์การที่มีบุคลากรเรียนรู้วิธีที่จะ เรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ อินทรา อัมโภช (2565) ที่กล่าวว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการอำนวยความสะดวกและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้กับบุคลากร ทั้งสถานศึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องและขยายขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้เกิดผลงานที่สร้างสรรค์ในเรื่องขององค์ความรู้และผลงานใหม่ๆและจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาและการปฏิรูปสถานศึกษาเพื่อให้สามารถปรับตัวและเท่าทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมนอกสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอห่มเกล้าจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในอำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 3 โรงเรียน จากข้อมูลแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566 – 2570 (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566) จึงได้กำหนดองค์ประกอบของเป้าหมายเพื่อพัฒนาไปทิศทางที่สอดคล้องไว้ 4 ข้อดังนี้ 1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย 2. สร้างการรับรู้จากทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการระดมทุนและการระดมทุนเพื่อการ ศึกษา3.สถานศึกษาเอกชนสามารถพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูงสนองตอบความต้องการของผู้เรียนภายใต้การกำกับของรัฐ4.สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการกำกับ ติดตามประเมินผล การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเอกชน คือ นักเรียนคุณภาพ ครูผู้สอนมีคุณภาพ ผู้บริหารมีคุณภาพและโรงเรียนมีคุณภาพ จากข้อมูลแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566 – 2570 ข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีสมรรถนะ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมและพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

จากความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นปัจจัยในการกำหนดทิศทางการบริหารและขับเคลื่อนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จนนำไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบูรณวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุภาพพิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนนราธิปไตยพิทยาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 83 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 3 คน และครูผู้สอนจำนวน 80 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบูรณวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุภาพพิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนนราธิปไตยพิทยาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 70 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 3 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเจาะจง และครูผู้สอนจำนวน 67 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie R. V. & Morgan, 1970 อ้างอิงใน สลธิพร เซาว์ชัย, 2561) และวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้น ตามโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มุ่งสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่งและ ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ผู้วิจัยได้ใช้การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎี (Theoretical Framework)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ผู้วิจัยได้ใช้การสังเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา จากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎี (Theoretical Framework)

3. สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านบริการของ Google Form ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลพร้อมกับ QR Code แบบสอบถาม ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูล

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ โดยดำเนินการได้มาซึ่งข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ความถี่และร้อยละ

5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

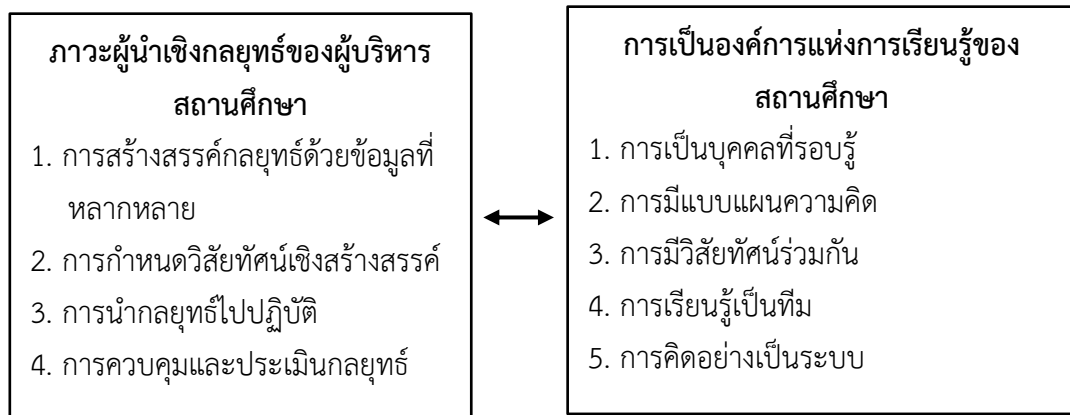
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกในการพัฒนาองค์การในเชิงกลยุทธ์ มีการคาดการณ์และมีมุมมองระยะยาวเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถประเมินและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อให้องค์การสามารถพัฒนาอย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน (วิรินทร์รัตน์ เสือจอย, 2564)

การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการเอื้ออำนวยความสะดวกและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้กับบุคลากรทั้งสถานศึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ขยายขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่สร้างสรรค์ในเรื่องขององค์ความรู้และผลงานใหม่ ๆ (นางสาวอินทรา อัมโภช, 2565)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการควบคุมการประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.40$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างสรรค์กลยุทธ์ด้วยข้อมูลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.30$)

2. ผลการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ ($\bar{X} = 4.36$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีแบบแผนความคิด ($\bar{X} = 4.27$)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ($X_{รวม}$) กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($Y_{รวม}$) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 อยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง ($r_{xy} = 0.720$) (ตามตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมและรายคู่

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X)	การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Y)					
	การเป็น บุคคลที่ รอบรู้ (Y ₁)	การมีแบบแผนความคิด (Y ₂)	การมีวิสัยทัศน์ ร่วมกัน (Y ₃)	การเรียนรู้เป็นทีม (Y ₄)	การคิด อย่างเป็น ระบบ (Y ₅)	การเป็น องค์การ แห่งการ เรียนรู้ในภาพรวม (Y _{รวม})
การสร้างสรรคกลยุทธ์ด้วยข้อมูลที่หลากหลาย (X ₁)	0.517**	0.470**	0.407*	0.599**	0.454**	0.567**
การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ (X ₂)	0.584**	0.610**	0.370*	0.514**	0.452**	0.567**
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X ₃)	0.633**	0.645**	0.506**	0.607**	0.546**	0.567**
การควบคุม ประเมินกลยุทธ์ (X ₄)	0.576**	0.717**	0.565**	0.741**	0.610**	0.567**
ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม (X _{รวม})	0.643**	0.689**	0.526**	0.699**	0.584**	0.720**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นนำมาอภิปราย ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างสรรคกลยุทธ์ด้วยข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการเปลี่ยนแปลงหลายมิติทั้งในด้านปัจจัยภายใน เช่น การการคงอยู่ของครูในสถานศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และในด้านปัจจัยภายนอกสถานศึกษา เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม รายได้ ผู้ปกครอง ทำให้การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกสถานศึกษามีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ยากต่อการกำหนดกลยุทธ์ จึงอาจส่งผลให้ผู้บริหารยังคงใช้กลยุทธ์เดิมในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Dubrin (1998 อ้างอิงใน วิรินทร์รัตน์ เสือจอย 2564) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสร้างสรรคกลยุทธ์ด้วยข้อมูลที่หลากหลายไว้ว่า การกำหนดกลยุทธ์แบบประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน วางแผน เกี่ยวกับภารกิจ ทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์สถานศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อทางบวกและทางลบต่อการดำเนินงาน จากนั้นสรุปและเลือกกลยุทธ์ที่จะพัฒนาองค์กร ประเมินผลการดำเนินงาน โดยผู้นำหรือผู้บริหารจะมุ่งเน้นการแสดงความคิดเห็นปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆฝ่ายตามหลักการมีส่วนร่วมของทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สถิรพร เขาวนชัย (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ผลการวิจัยพบว่า แม้ว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 โดยภาพรวมอยู่ระดับมากเช่นเดียวกัน

การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีแบบแผนความคิด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้บริหารขาดการสื่อสารกระบวนการทำงานที่ชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนไม่สอดคล้องกัน ผู้บริหารจึงยึดกระบวนการในการปฏิบัติงานแบบเดิมที่เคยประสบความสำเร็จ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ Senge (1990) อ้างอิงใน วันชนก อาจปรุ (2564) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการมีแบบแผนความคิดไว้ว่า แบบแผนความคิดเป็นความคิดความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อหน่วยงาน บุคคลรับรู้และเข้าใจที่ทำแบบองค์รวม สามารถเชื่อมตำแหน่งที่ตนอยู่กับภาพรวมได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อินทิรา อามโกช (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้กับแนวปฏิบัติวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์กับการเรียนรู้เป็นทีม ทั้งนี้เนื่องการเรียนรู้เป็นทีมมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา สถานศึกษาจะพัฒนาไปเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้ต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่สนับสนุนส่งเสริมระบบการทำงานเป็นทีม ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับฟังเหตุผลและเห็นคุณค่าในความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ใช้ทักษะการฟังและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับวิยะดา เจียวรัมย์ (2566) ที่ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 เพราะว่ามีค่าสัมพันธเชิงบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.824

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่อันเป็นผลมาจากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์กับการเรียนรู้เป็นทีม เป็นผลมาจากการเรียนรู้เป็นทีมมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยสถานศึกษาจะพัฒนาไปเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้ต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เพื่อกำกับติดตาม ขับเคลื่อนการดำเนินการให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยเน้นการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนความรู้ อาศัยหลักการมีส่วนร่วมของทุกคนในสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการควบคุมการประเมินกลยุทธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างสรรคกลยุทธ์ด้วยข้อมูลที่หลากหลาย

การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีแบบแผนความคิด

